

Sygn. akt III U 212/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	stażysta Aneta Beata Stankiewicz-Lauryn

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 czerwca 2015r. w Suwałkach

sprawy **L. P.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

w związku z odwołaniem L. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 12 marca 2015 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 212/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 12.03.2015r. odmówił L. P. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz.1227) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. emerytura przysługuje, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego;
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Wskazał również, że zgodnie z § 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy (pracodawca), na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 i ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy, gdzie ma obowiązek określić:

- 1) rodzaj pracy ściśle według wykazu, działu pozycji niniejszego rozporządzenia,
- 2) stanowisko pracy wymienione w wykazie, dział, pozycję i punkt zarządzenia resortowego lub uchwały,
- 3) okres, w którym praca w szczególnych warunkach wykonywania była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zakład odmówił L. P. przyznania prawa do emerytury, ponieważ nie udokumentował on 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania, Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1.01.1999r. okresy składkowe 27 lat i nieskładkowe w ilości 1 miesiąca.

Zakład poinformował również, że do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 13.05.1982r. do 31.05.1994r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, ponieważ w świadectwie o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach zakład pracy nie określił rodzaju pracy ściśle według wykazu działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. Ponadto stanowisko pracy nie mieści się w wymienionym wykazanie, dziale, pozycji i punkcie zarządzenia resortowego, na które powołał się zakład pracy.

Nie uwzględnił też do tej pracy okresu zatrudnienia od 25.05.1994r. do 31.12.1998r. w Przedsiębiorstwie (...) w E., gdyż w świadectwie o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach zakład pracy nie określił rodzaju pracy ściśle według wykazu działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r.

W odwołaniu od tej decyzji L. P. wniósł o uznanie do pracy w szczególnych warunkach okresu od 13.05.1982r. do 31.05.1994r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym i od 25.05.1994r. do 31.12.1998r. w Przedsiębiorstwie (...) w E., ponieważ pracował jako tynkarz.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji. Poinformował również, że L. P. przystąpił do OFE, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa, zaś 60 lat ukończył (...).

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnionego uznać nie można było.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1.01.1999r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27.

Ustęp 2 stanowi zaś, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według natomiast art. 32 ust. 4 tej ustawy, wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Tymi zaś przepisami dotychczasowymi są przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Stosownie do § 1 ust. 1 tego rozporządzenia, stosuje się ono do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 tego rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej „wykazami”. Paragraf 2 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, zaś według § 4 ust. 1, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z powyższego wynika więc, że aby ubezpieczony mógł otrzymać emeryturę na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przy spełnieniu pozostałych warunków, musiała być przez niego wykonywana w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 15 lat, przy czym w szczególnych warunkach, to w takich, jakie są wymienione w wykazie A powołanego rozporządzenia. Nie wystarcza więc powołanie się na same szkodliwe warunki pracy aby można było ją uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach.

Wskazać przy tym należy, że organ rentowy może zakwestionować świadectwo pracy potwierdzające wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych, które jak każdy dokument nieurzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 kpc podlega kontroli zarówno co do prawidłowości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej, gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej (np: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24.09.2008r. III AUa 795/08 – Lex 478688 i Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4.11.2008r. IIIAUa 3113/08 – Lex 552003).

W sprawie natomiast nie można było uznać pracy odwołującego się w szczególnych warunkach od 13.05.1982r. do 31.05.1994r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym i od 25.05.1994r. do 31.12.1998r. w Przedsiębiorstwie (...) w E., gdyż powołane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. nie przewiduje w budownictwie pracy tynkarza jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Nie ulega tymczasem wątpliwości, że taką odwołujący się wykonywał. Sam na nią wskazał i jednoznacznie co do tego zeznali zawnioskowani przez niego świadkowie. Fakt, że do nanoszenia tynku na ścianę używał agregatu tynkarskiego zmienić tego nie może. Tylko bowiem prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych są zaliczane do prac wykonywanych w szczególnych warunkach. Agregaty zaś do nanoszenia tynku na ścianę nie są ciężkimi maszynami budowlanymi. Praca natomiast operatora tego agregatu, polegająca w głównej mierze na odpowiednim rozprowadzeniu tynku za pomocą rury, nie jest pracą maszynisty. Poza tym należy zauważyć, że odwołujący się nie tylko obsługiwał agregat do nanoszenia tynku na ścianę ale i „zacierał” tynk. Nie mógł przecież cały czas nanosić tynku na ścianę bo należało go też „zatrzeć” co sam ostatecznie przyznał. Nie pracował więc stale przy obsłudze agregatu, a jest to konieczna przesłanka do przyznania emerytury w obniżonym wieku.

Ponadto odwołujący się na okoliczności swojej pracy w Przedsiębiorstwie (...) w E. nie przedstawił wiarygodnych świadków. Z pracowniczych natomiast akt osobowych odwołującego się za okres jego pracy w tym Przedsiębiorstwie wynika, że najpierw pracował jako tylko robotnik budowlany, a od 1.07.1996r. powierzono mu obowiązki murarza – tynkarza. Praca murarza zaś też w żadnym zakresie nie jest pracą wykonywaną w szczególnych warunkach. Nie można zatem uznać aby odwołujący się wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wystawione odwołującemu się świadectwa pracy w szczególnych warunkach za okresy pracy w obu Przedsiębiorstwach wskazują na zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk w zakładzie pracy nadzorowanym przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na którym są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. U. MBiPMB nr 3 poz. 6).

Wprawdzie za okres pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym od 13.05.1982r. do 31.05.1994r. pracodawca powołał zarządzenie Nr 11 Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 26.08.1988r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w budownictwie, na którym są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jednakże takiego sąd nie doszukał się, a jego treść wskazuje na zarządzenie z 1.08.1983r. Tymczasem podana część II poz. 12 tego zarządzenia dotyczy pracy maszynisty sprężarek i turbosprężarek, przy czym w energetyce, a nie w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych. Jak natomiast wyżej już wskazano praca operatora agregatu do nanoszenia tynku to nie praca maszynisty.

Podnieść też należy, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1.06.2010r. II UK 21/10 (Lex 619638) wskazał, iż w świetle przepisów wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo - branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Taki sposób kwalifikacji prawnej tychże prac nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym.

Z powyższego wynika, że określoną pracę na konkretnym stanowisku w jednej branży zalicza się do wykonywanej w szczególnych warunkach, a w innej branży nie zalicza się do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Mając zatem to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy w Suwałkach na mocy art. 477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie.

PW/bd